

MÅNEDSBLADET

Glemmer du

Forsvundne Vejnavne 2. del

Nr. 2 - Februar 2005

Tårnby Kommunebiblioteker - Lokallhistorisk Samling

Forsideillustration:

Vejskilt ved Ingstrup Allé og Munkebjergvej, ca. 1930-35.

I denne udgave af "Glemmer du" er der hentet inspiration fra:

Kommuneingeniørens arkiv 1909-1943

Amagerbogen. 1939

Karl-Erik Frandsen: Tårnby. Træk af bebyggelsens historie. 1975

Diverse avisartikler

ISSN 1397-5412

Glemmer du er udgivet af: Tårnby Kommunebiblioteker, Lokalhistorisk Samling

Skrevet og redigeret af: Inger Kjær Jansen

Layout: Vicky Bonde

Forsvundne vejnavne - 2. del

Vejnavne i 1926

I 1926 blev Tårnby Kommune enige med København og andre kommuner i amtet om at ændre en del vejnavne, der kunne forveksles med lignende vejnavne andre steder i amtet. I Tårnby forandrede en hel del gadenavne. Det handler dette nummer af Glemmer du om.

Vejne med personnavne

Annas Allé blev til Spidslodden og Fannys Allé til Engmarken efter samråd med grundejerforeningen C.M. Larsens Villakvarter.

Der var også andre ændringsforslag fra grundejerforeningen som Lindestien og Lindevej samt Engstien.

Anna og Fanny var ikke fantasipersoner men mennesker af kød og blod. Anna, født 1876, og Fanny, født 1880 var døtre af brygger C.M. Larsen. Fanny blev senere gift med driftsbestyrer ved glasværket A. Fuchs. Brygger Carl Monrad Larsen var en kendt skikkelse i Kastrup i slutningen af

1800-tallet og i begyndelsen af 1900-tallet. Han overtog i 1872 sin fars virksomhed, Kastrup Bryggeri, på Kastrup Værk.

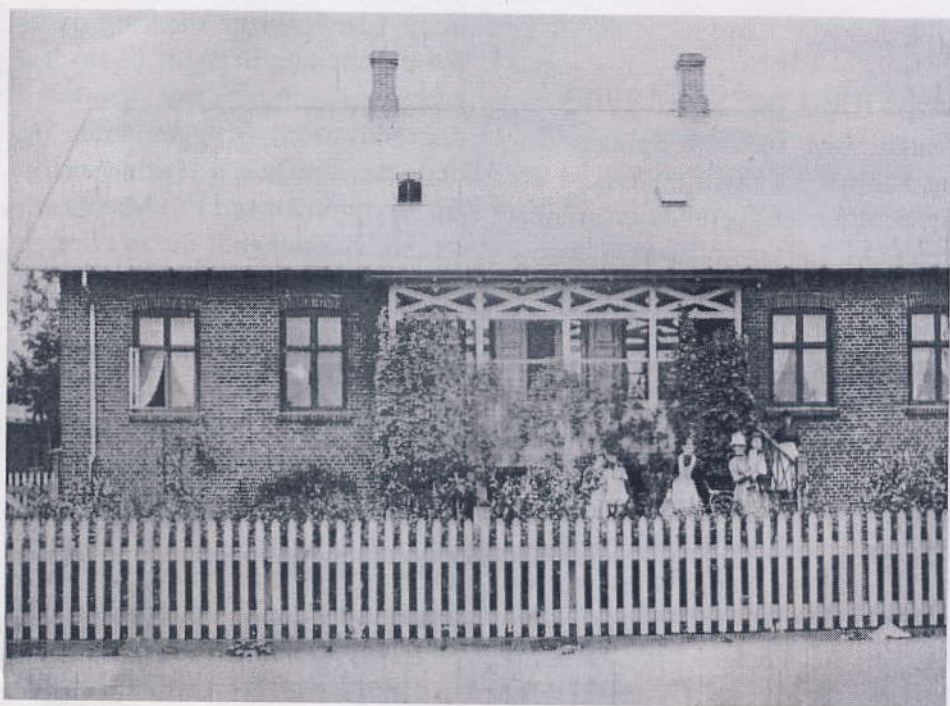
I 1885 fik bryggeriet vokseværk og C. M. Larsen fik flyttet bryggeriet til Saltværksvej i en ny bygning. Nogle år senere indgik bryggeriet i "De Forenede Bryggerier" og C. M. Larsen fortsatte som bestyrer i en kort periode. I 1894 købte han Kastrup Værk og overlod posten som bestyrer til sin søn Martin. Kastrup Værk kendes i dag bedst som Bryggergården og dette navn menes at stamme netop fra Brygger Larsen. C. M. Larsen var endvidere kendt for at være en af initiativtagerne til Amagerbanen, han sad i Amagerbankens Bankråd og var formand for sognerådet fra 1880-1883. Ved sin død i 1910 var han desuden formand for kommunens bygningskommission.

Et andet Kastrupvejnavn der blev ændret var E.B. Petersens Allé som blev til Peterdals Allé.

E.B. Petersen var stifter af Amagerbanken i 1903. Han var oprin-

delig ingeniør ved Store Nordiske Telegraf Selskab. E.B. Petersen så muligheder for at etablere en lokal bank på Amager. Han indkaldte nogle mænd fra det "bedre borgerskab" i Kastrups til møde i sit hjem den 14. januar 1903. Det var ovennævnte C.M.Larsen samt fabrikant Carl Flensburg, kammerråd og kaptajn Høyer samt A. Johnsen, der var inspektør ved glasværket. De var alle enige om, at denne idé skulle føres ud i livet og stiftede samme aften "Kastrup Bank".

Allerede den 9 maj blev banken åbnet i E.B. Petersens hjem i Villa Strandhøj på Amager Strandvej. Aktiekapitalen var 10,000 kr. Banklokalet var E.B. Petersens herreværelse, og personalet bestod af E.B. Petersen og hans døtre Ebba og Siri, en yngre søster Nina var bankbød. I 1906 ændrede banken navn til Amagerbanken og man flyttede ind i et beskedent butikslokale på Amagerbrogade 224. E.B. Petersens Allé blev som nævnt til Petersdal Allé, der også er forsvundet. Petersdal var en stor

Familien Petersn ved Villa Strandhøj på Amager Strandvej.

gård i Maglebylille beliggende helt nede ved vandet. Den blev bygget i 1804 på et stykke udskiftet fælledareal, som blev tillagt hollænderne ved udskiftningen efter det hartkorn, de ejede i Maglebylille. Gården hed oprindelig Hermans Prøve – efter den første ejers fornavn.

Herman Nielsen, som han hed, har vel sat sig selv på en prøve ved at bygge en gård udenfor landsbyens fællesskab, og på et stykke fælledjord som må have været en prøvelse at opdyrke. De 120 tønder land videresolgte snart til kammeråd Olrog, søn af præsten Peder Olrog i hollænderbyen, muligvis er det præstens fornavn der ligger til grund for gårdens nye navn, Petersdal. Omkring midten af det 19. århundrede tilhørte gården Henry W. Ferrall. Petersdal spillede en central rolle for livet i Maglebylille. Et vidnesbyrd herom finder man på Lokalhistorisk Samlings hjemmeside i databasen med af- og tilgangslisterne fra perioden 1855-62. 26 gange står enten gårdens eller Ferralls navn anført som arbejdsgiver for tjenestefolk, der er kommet til den østlige del af vores kommune.

Petersdal var en af de første ofre for Kastrup Lufthavn, i 1921 rømmede den sidste ejer, fabrikant N.

P. Utzon, gården og dens jorde efter at have kæmpet med næb og kløer imod etableringen af lufthavnen.

Grundejerforeningen Grønnehaves vejnavne ændres

Axel Meldals Allé blev i 1926 til Ingstrup Allé. Denne vej ligger i grundejerforeningen Grønnehaves område. Denne grundejerforening blev stiftet i 1922 som Birkevang men skiftede navn til Grønnehavn i 1927.

I 1922 blev landinspektør Axel Meldal bedt om for denne nystiftede grundejerforening at udarbejde et projekt til regulering af afvandingsgrøfterne. Tilsyneladende blev selve arbejdet aldrig udført, men Axel Meldal ønskede honorar for planlægningen. Det beløb sig til 195,00 kr.. Der gik adskillige år og trusler om sagsanlæg før regningen endelig blev betalt. Måske som et plaster på såret fik Axel Meldal sat sig et minde i form af en allé opkaldt efter ham. Men det varede kun et par år, så blev vejskiltet skiftet ud med Ingstrup Allé.

Samme grundejerforening ønskede i 1934 at ændre en række vejnavne, så de alle indeholdt jyske stednavne: N. C. Breits Allé blev til Hjallerup Allé og Svend Elgaard's Allé til Jerslev Allé. De to herrer havde begge været ejer af Løjtegård, fra hvis jorde parcellerne i Grønnehave var udstykket.

Samme år blev Fr. Lindbergs Allé til Vittrup Allé. Fr. Lindberg (1862-1931) var frøkonsulent, gartner, landmand, og hed oprindeligt Frederik Carl Christian Jensen og skrev desuden digte.

Mogens Bjørns Alle blev til Ilbro Allé. Hvem Mogens Bjørn var er det ikke lykkedes at opklare. Er der nogen blandt vores læsere der

ved hvem han er, så vil vi meget gerne have besked.

Et kongeligt stednavn

"Ved Frederik den VII's Mindestøtte" skiftede navn til Spicas Allé. Det gamle vejnavn er særpræget og skyldes en statue af Frederik VII (1808-1863), der blev rejst her til minde om grundlovens giver.

Der var rundt om i landet i begyndelsen af 1880'erne blevet rejst adskillige statuer af Frederik den VII, og på Amager ønskede mange borgere et lignende minde om den folkekære konge.

Petersdal i Maglebylille.

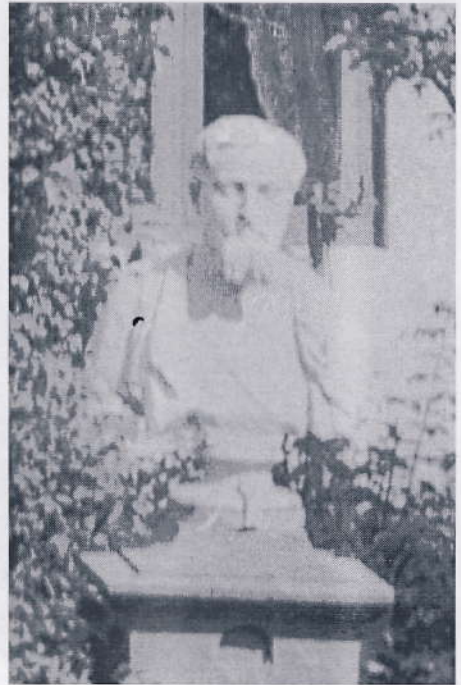
Der blev holdt flere møder på Ny Kro og Røde Kro. Det blev vedtaget at danne en komité med initiativtageren tandlæge Vald. Nielsen som formand, gårdejer Ole Jacobsen Kastrupgård som kasserer og gårdejer i Kastrup Chr. Petersen som sekretær samt fire andre mænd fra Amager. Man startede en indsamling for at få rejst en buste af Frederik den VII og skrev i den forbindelse følgende:

Mange beboere på Amager har kjendt den højsalige Afdøde personlig, han færdedes jo jævnligt iblandt os herude og bragte os til at elske sin Person ved sit jævne bramfri Væsen

I begyndelsen gik det trægt med indsamlingen, et indlæg imod initiativet i en hovedstadsavis, skrevet af en borger fra Amager, gjorde det heller ikke nemmere. Skribenten mente, at Amager mere trængte til fattighus, arbejdsanstalt og hospital. Andre mente, at amagerne jo kunne se et monument af kongen på pladsen foran Christiansborg, når de var på deres ugentlige torveture til København. Men slutbeløbet 1000 kr. var tilstrækkeligt stort til en buste.

Gårdejer Svend Petersen skænkede grunden, hvor busten skulle stå.

Afløsningen fandt sted den 5. juli

Gipsbuste af Frederik d. VII. i Elisabeths Minde have.

1885, årsdagen for slaget ved Fredericia. Om aftenen blev der holdt fest på Kastruplund. I de efterfølgende ca. 20 år blev der på grundlovsdag den 5. juni lagt en krans ved busten, men da giveren gårdejer Jacobsen Bacher i St. Magleby døde, blev der i de efterfølgende år kun sjældent lagt en krans, og hegnet omkring mindesmærket forfaldt. Engang i slutningen af 1930'erne blev busten flyttet hen til vores nuværende rådhusplads ved et lille anlæg i den nordlige

Gammalgård som udviklede sig til Tårnby Købmandshandel. Gården blev revet ned 1973.

ende ved Amager Landevej. Her blev der ved grundlovsfesten i 1949 nedlagt måske den sidste krans til ære for grundloven og dens giver Frederik den VII. Da det nye rådhus blev bygget i 1960, blev busten, da den var i dårlig stand, forvist til kommunens depot på Nordmarksvej. Her blev den flammernes bytte da depotet nedbrændte i 1970'erne.

Busten var fremstillet i mange kopier og står blandt andet på Skodsborg sanatorium. Den var så populær, at den også blev udført i gips,

Mathias Kristensen havde en sådan gipsafstøbning i sin have ved Elisabethminde på Amagerbrogade. Den kom senere til Ny Kastrupgård, hvor den "endte" sine dage på grund af ælde.

Gårdnavne

Dalsgårds Allé blev ændret til Arnager Allé. Dalsgård var en gård, der blev udflyttet fra Tårnby landsby i begyndelsen af 1800-tallet til Tårnbyvej. Den blev kaldt

Ansatte fra
Dalsgård på
Tårnbyvej.

Dalsgård fordi den lå ved "Dalleengen".

I begyndelsen af 1900-tallet kom N.C.J. Burchardt til Amager som gartnerelev og efter nogle år købte han Dalsgården samt yderligere jord. Han anlagde her et større gartneri, der beskæftigede 12 mand samt sæsonarbejdere.

På de 34 tønder jord blev der dyrket bl.a. blomkålsfrø og løg samt i mistbænke og drivhuse meloner og agurker. Men byudviklingen langs Amager Landevej medvirkede til, at Burchardt solgte en del af jorden i 1920'erne og 1930'erne dels til byggegrunde og dels til udvidelse af Korsvejens skole og bygning af Teknisk skole. Selv flyttede Burchardt ind i villaen Lundø, på den modsatte side af

Tårnbyvej. Villaen var opkaldt efter N.C.J Burchardts fødested. Her er i dag PC-café.

Gammelgårdsvej blev til Bredskiftevej. Gammelgård var en af de ældre gårde i Tårnby, der blev liggende på den gamle plads som gård nr. 9 i landsbyen efter udskiftningen. Adressen var senere Englandsvej 294, hvor den lå på hjørnet til Sneserevej ved Tårnby Skole. En skrøne fortæller, at engelske soldater boede på gården under Københavns bombardement i 1807. Der var stadig i 1900-tallet rester af den gamle gård i det nordvestlige hjørne, hvor der var lerklinede vægge. Gården blev drevet som landbrug indtil 1923, hvor familien Lund overtog ejen-

dommen. Der blev snart etableret en butik med brødsudsalg, der udviklede sig til en købmandsforretning. I 1935 kom der desuden en slagter og en cykelforretning. Samtidig med butikkerne blev der

også drevet landbrug ved gården. Da Tårnby Torv blev bygget kom der en stærk konkurrent til Gammelgårds butikker. Gården blev revet ned i 1973.

Andre vejændringer

Udover det jeg allerede har skildret i det forrige og dette nummer af Glemmer du blev følgende ændringer af vejnavne fuldført i kommunen i 1926:

Gammelt navn:

Nyt Navn:

Amsterdam Allé
Edithsvej
Egevang
Ellevang
Grønnehave Allé
Gudrunsvej
Gyvel Allé
Halle Allé
Havnevej
Hvidtjørns Allé
Jupiters Allé
Lønborgvej
Neptuns Allé
Peter Heises Allé
Pilevang
Rødtjørns Allé
Skolevangsvej
Strandvejen (Kastrup)
Søndermarksvej

Doorns Allé
Lyrens Allé
Poppelvang
Rønnevang
Præstefælledvej
Arkturus Allé
Kristtorn Allé
Cypres Allé
Ved Havnen
Cypres Allé
Gemmas Allé
Uldumvej
Vegas Allé
Brønderslev Allé
Klitrose Allé
Thuja Allé
Skolevænget
Kastrup Strandvej
Tovegaards Allé

Fastelavn

Fastelavnen nærmer sig med hastige skridt. Den traditionelle tøndeslagning med fastelavnsrytterne i Ullerup finder sted onsdag den 9. februar kl. 16 ved Fægårdsvej på skydebanerne. Hvis man vil med fra morgenstunden rider de 17 flotte ryttere ud fra Ejnar Lindgreen på Tømmerupvej kl. 10.

På fotografiet ses fastelavnsryttere fra Maglebylille foran Tømmerup Station 1924.

- Øverste række: Edv, Christensen, Claus Christiansen, Hans Zigbrandtsen.
 2. række: Carl Lakjær, Kristine Larsen, Bertha (datter), Chr. Hansen, Cornelius Hansen, Georg Hansen, Maria Larsen, Mary Larsen, Edv. Lakjær, Ole Knudsen, Albert Hansen.
 3. række: Karen Larsen, Petrea Larsen, Florens, Ole P. Larsen, m Georg Larsen, Jacob Lakjær.
 4. række: Hans Svendsen, Chr. Steffensen, Svend Thybo, Ejner Christensen, Hans Lakjær.

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

Lokalhistorisk Samling

Kamillevej 10

2770 Kastrup

Tlf. 32 46 05 45

www.bibliotek.taarnby.dk

Klik på Lokalhistorisk Samling

Vi har publikumsmaskine med adgang til internettet og mange slægtsforskerlinks.

Åbningstider:

Mandag 16.00 - 20.00

Tirsdag 12.00 - 16.00

Fredag 12.00 - 15.00

Lokalhistorisk Samling har desuden udstillinger på:

Kastrupgårdssamlingen

"*Midt på Amager*"

&

"KASTRUP GLAS"

Åbent Tirsdag til søndag

14.00-17.00

Onsdag tillige

14.00-20.00

Plyssen

Amager Strandvej 350:

**Permanente og
skiftende udstillinger**

Åbent Lørdag og søndag

13.00-16.00